

B.K. BIRLA CENTRE FOR EDUCATION

SARALA BIRLA GROUP OF SCHOOLS
A CBSE DAY-CUM-BOYS' RESIDENTIAL SCHOOL

PRE_MID-TERM_EXAMINATION 2025-26 SANSKRIT (119)

Class : VI

MARKING SCHEME

Duration : 1 Hrs

Date : 04.08.2025

Max. Marks : 25

खण्ड- क. पठन कौशल

प्रश्न 1. अधोलिखितान् पठितं गद्यांशं पठित्वा एतदाधारितानां प्रश्नानाम् उत्तराणि चित्वा लिखत

(अ) गद्यांशं पठित्वा उचितम् उत्तरं चिनुत -

2

(1) कः जनः गुरुन् अपि निन्दति ?

(ख) क्रुद्धः

(2) मौनेन मनः कथं भवति ?

(ग) शान्तं

(ब) एकपदेन उत्तरत - (एक पद में उत्तर दीजिए।)

(केवलम् एकं प्रश्नम्)

1

(1) क्रोधस्य विलोम शब्द शान्तं अस्ति।

(2) क्रुद्धः जनः गुरुन् निन्दति।

(स) पूर्णवाक्येन उत्तरत- (पूर्णवाक्य में उत्तर दीजिए।) (केवलम् प्रश्नद्वयम्)

2

(1) यदा क्रोधः आगच्छति तदा तस्मिन्नेव क्षणे मौनं धरणीयम्।

(2) मौनेन मनः शान्तः भवति।

(3) क्रुद्धः जनः गुरुन् निन्दति, अपभाषणं करोति, ज्येष्ठानां हितवचनानि अपि न शृणोति।

खण्ड- ख. व्याकरण कौशल

प्रश्न 2. लिंगाधारितां प्रश्नानामुत्तराणि चित्वा लिखत - (केवलमेकं प्रश्नम्)

1

(1) संस्कृतभाषायां लिंगानां संख्या कति ?

(ग) त्रीणि

(2) बालिका वाटिकां गच्छति।

(क) बालकः

प्रश्न 3. सर्वनामाधारितां प्रश्नानामुत्तराणि चित्वा लिखत - (केवलमेकं प्रश्नम्)

1

(1) सः छात्रः कदलीफलम् अखादत्।

(क) सः

(2) मुद्रिकां एव धरामि।

(घ) अहं

प्रश्न 4. पर्यायवाच्याधारितानां प्रश्नानामुत्तराणि चित्वा लिखत - (केवलप्रश्न द्वयम्)

2

(1) 'शिक्षकः' इति शब्दस्य पर्यायवाचिशब्दः कः ?

(ख) अध्यापकः

(2) 'शरीरम्' इति शब्दस्य पर्यायवाचिशब्दः कः ?

(क) वदनम्

(3) 'माता पुत्रं लालयति।'

(घ) सर्वे शुद्धाः

प्रश्न 5. निम्नलिखितयोः वाक्ययोः संस्कृतेन हिन्दीयां च अनुवादं कुरुत -

2

(1) एषः बालकः पाठं पठति।

यह बालक पाठ पढ़ता है।

(2) ये दो गेंद हैं। ए

ते कन्दुके।

प्रश्न 6. शब्दरूपाधारितानां प्रश्नानामुत्तराणि चित्वा लिखत - (केवलप्रश्नद्वयम्)

2

(1) बालकस्य सम्पूर्ण कार्यम् अभवत्। रेखांकिते शब्दे का विभक्ति अस्ति ?

(ख) षष्ठी एकवचनम्

(2) लता नित्यं पूजनम् करोति। रेखांकिते शब्दे का विभक्ति अस्ति ?

(क) प्रथमा एकवचनम्

(3) शिक्षकः छात्रैः सह नदी गच्छति।

(घ) द्वितीया बहुवचनम्

प्रश्न 7. धातुरूपाधारितानां प्रश्नानामुत्तराणि चित्वा लिखत — (केवलंप्रश्नद्वयम्)

2

(धातुरूप पर आधारित प्रश्नों के उत्तर चुनकर लिखिए —)

(1) शिक्षकः कक्षां प्रति अगच्छत् । रेखांकितस्य शब्दस्य परिचयं ददातु ।

(क) 'गम्' धातु लङ्लकारः प्रथमपुरुषस्य एकवचनम्

(2) छात्रः कथां पठिष्यति । रेखांकितस्य शब्दस्य परिचयं ददातु ।

(घ) 'पठ्' धातु लृट्लकारः प्रथमपुरुषस्य एकवचनम्

(3) वयं गीतं पठामः । रेखांकितस्य शब्दस्य परिचयं ददातु ।

(ग) 'पठ्' धातु लट्लकारः उत्तमपुरुषस्य बहुवचनम्

खण्ड— ग. साहित्य कौशल

प्रश्न 8. निम्नलिखितानां प्रश्नानां उत्तराणि लिखत — (केवलंप्रश्नत्रयम्)

3

निम्नलिखित प्रश्नों के उत्तर लिखिए —

(1) एषः कृष्णः अस्ति ।

(2) सः चिकित्सकः अस्ति ।

(3) एषा दुर्गामाता अस्ति ।

(4) सः बालकः अस्ति ।

प्रश्न—9. निम्नलिखितम् वाक्येन प्रश्ननिर्माणं कुरुत —

3

(1) एतौ कौ स्तः?

(2) एतानि कानि सन्ति ?

(3) एषा का अस्ति ?

(4) सः कः अस्ति ?

खण्ड— घ. लेखन कौशल

प्रश्न 10. 'प्रिय पुस्तकम्' इति विषये एकम् विज्ञापनं निर्मातु ?

4

'प्रिय पुस्तकम्' इस विषय पर एक विज्ञापन बनाइए ।

स्वविवेकानुसारं
